

Кльопка Ю. С.,
викладач кафедри
англійської мови в судноводінні,
Херсонська державна морська
академія, м. Херсон

УДК 81'42:821.111

ІНТЕРАКТИВНІ ЗАСОБИ НАВЧАННЯ НА ЗАНЯТТЯХ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ У ВИЩИХ МОРСЬКИХ ЗАКЛАДАХ

У сучасному світі формується нова система освіти, орієнтована на світовий освітній простір. Перед вищою освітою постає завдання сформулювати творчу особистість майбутнього фахівця, спроможного до саморозвитку, інноваційної діяльності та самоосвіти. Передача знань у готовому вигляді від викладача студенту не вирішує цього завдання остаточно. Тому необхідно перевести студента з пасивного споживача знань до активного їх творця, який може сформулювати проблему, проаналізувати шляхи її вирішення, знайти оптимальний результат і довести його правильність. У цьому контексті слід визнати, що використання інтерактивних засобів навчання на заняттях є не просто важливою складовою освітнього процесу, а й має стати його основою.

Відповідна проблематика частково ставала предметом досліджень у роботах Л. В. Биркун, Т.В. Власюк, С. Ю. Ніколаєвої [3], Л. С. Панової та ін., вони досліджували форми, методи навчання, С. Ю. Ніколаєва досліджувала комунікативний підхід до навчання іноземної мови, О. І. Пометун [4] досліджувала інтерактивні технології.

Сьогодні в різних наукових дослідженнях можна знайти різне визначення терміну "інтерактивного навчання". Литвин С. В. визначає це поняття як метод, у якому той, хто навчається, є учасником. Студент не є пасивним слухачем, спостерігачем, а бере активну участь у тому, що відбувається на занятті [2].

Суть інтерактивного навчання полягає в тому, що навчальний процес відбувається за умов постійної, активної взаємодії всіх курсантів; це – співнавчання, взаємонавчання (колективне, групове навчання в співпраці) [5, с. 5], де і курсант, і викладач є рівноправними, рівнозначними суб'єктами навчання, розуміють, що вони роблять, рефлексують з приводу того, що вони знають, вміють і здійснюють. Інтерактивне навчання передбачає моделювання життєвих ситуацій, використання рольових ігор, спільне вирішення проблеми на основі аналізу обставин та відповідної ситуації.

Рольова гра

Гра має велике значення для розвитку особистості, та має такі функції:

1. Розвиваюча – розвиток творчого потенціалу студентів.
2. Активізуюча – стимулювання пізнавальних процесів.

3. Комунікабельна – регулювання міжособистісних відносин.

4. Інформаційна – стимулює обмін інформацією.

На заняттях із дисципліни "Морська англійська мова" на перших і других курсах представлені завдання типу рольової гри. Курсантам пропонується виконати завдання:

Role-play the situation

Student A. You are Safety Officer. You need to instruct your crewmembers on the next items:

- why it is important to follow safety standards and rules;
- when and why they should use PPE;
- what types of PPE they should use depending on the task.

Students B and C. You are crewmembers. You need to listen to Safety Officer and ask questions if any information is not clear or confusing.

На старших курсах, слід використовувати такі завдання з рольової гри [1]:

Student A. You are Chief Officer.

Student B. You are Master.

Student C. You are Designated Person from Port Terminal / Shipper.

Choose one of the Heavy lift/ Project cargoes. Conduct a tool-box meeting using the plan: the cargo peculiarities, the vessel peculiarities (cranes capacity, pontoons), stowage place, lashing arrangements, lifting procedures, communication requirements.

Отже, існує достатня кількість інтерактивних засобів навчання англійської мови у вищих морських закладах, для реалізації тих чи інших методів потрібно визначити цілі, що повинні студенти знати, закріпити, повторити, підготувати ефективну матеріальну базу.

Застосування інтерактивних методів є новими феноменами у системі освіти, але вони мають багато переваг у засвоєнні матеріалу. Безліч наукових дослідників підтверджують той факт, що інтерактивні засоби сприяють кращому засвоєнню знань студентів, зростає мотивація студентів до пізнання іншомовного середовища.

Отже, інтерактивні засоби навчання підвищують працездатність і зацікавленість студентів, допомагає показати своє знання на практиці, вивчити нову лексику та граматику. Саме інтерактивні засоби допомагають студентам стати творчими особистостями, навчають творчо та креативно підходити до вирішення різноманітних завдань.

Список використаних джерел

1. Барсук С. Л., Бойко К. Л., Іщенко М. П., Кудрявцева В. Ф. Безпечного плавання : навч. посібник англ. мовою / за ред. М. П. Іщенко. Херсон : ХДМА, 2020. 216 с.
2. Литвин С. В. Система вправ для навчання учнів старших класів середньої загальноосвітньої школи. *Іноземні мови*. 2001. № 1. С. 4–9.

3. Методика викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах / кол. авторів під керівн. С. Ю. Ніколаєвої. Вид. 2-ге, випр. і перероб. Київ : Ленвіт, 2002. 328 с.

4. Пометун О. І. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання: наук.-метод. посіб. / за ред. О. І. Пометун. Київ : А.С.К., 2005. 192 с.

5. Шевченко Є. Використання інтерактивних технологій для розвитку пізнавального інтересу на уроках англійської мови. *Англійська мова та література*. 2005. № 24. С. 4–6.

Ковальова О. А.,

УДК 37.02

канд. психол. наук, завідувачка відділу
проектування розвитку обдарованості,
Інститут обдарованої дитини Національної
академії педагогічних наук України, м. Київ

Демченко О. П.,

канд. пед. наук, старша наукова співробітниця
відділу проектування розвитку обдарованості,
Інститут обдарованої дитини Національної
академії педагогічних наук України, м. Київ

ІНТЕГРАЦІЯ МОДЕЛІ GREENCOMP В УКРАЇНСЬКУ ОСВІТУ: АКТУАЛЬНІСТЬ В УМОВАХ ВІЙНИ І ПОВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ

Протягом 2022 і 2023 року російсько-українська війна вже завдала непоправної шкоди довкіллю та інфраструктурі України. Вона спричинила масштабне забруднення повітря, води, землі та ґрунту, а також сприяла серйозному ушкодженню екосистем, з ризиком негативного впливу на сусідні країни.

Згідно з оцінками, заснованими на екологічних інспекціях України, російське вторгнення завдало приблизно 52,4 мільярда євро екологічної шкоди. Зокрема, руйнування Каховської греблі росією, яке спричинило катастрофічні паводки та затоплення тисяч гектарів землі, було засуджено ЄС як акт "екоциду" [1]. Війна також спричинила широкомасштабне вирубування лісів по всій Україні, а також пошкодила системи відновлюваної енергетики країни: 90% потужностей вітрової енергії та 50% сонячної енергетики були відключені з початку війни. Військові дії та брак пожежників призвели до збільшення лісових пожеж у 2022 році в 25 разів порівняно з попереднім роком, що призвело до викиду величезної кількості CO₂ та зупинило або значно сповільнило майбутнє поглинання вуглецю [2]. У регіоні Донбасу зруйновані каналізаційні споруди виливають свій вміст у річки, а